

Rapportage bestuurlijke informatie

jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning

gemeente Bunnik 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Samenvatting	4
3.	Algemeen profiel Sociaal Domein Bunnik.....	6
3.1	Demografie.....	6
3.2	Sociaal-economische factoren	6
4.	Maatwerkvoorzieningen Jeugd	8
4.1	Algemeen profiel lokale jeugd	8
4.2	Percentage jongeren met jeugdhulp	8
4.3	Gebruik jeugdhulp 2020-2022	8
4.4	Instroom en uitstroom jeugdcliënten	9
4.5	Leeftijdsopbouw Jeugd	10
5.	Maatwerkvoorzieningen Wmo.....	11
5.1	Algemeen profiel Bunnik.....	11
5.2	Percentage inwoners met Wmo	11
5.3	Gebruik maatschappelijke ondersteuning 2020 t/m 2022	11
5.4	Instroom en uitstroom maatschappelijke ondersteuning	12
5.5	Leeftijdsopbouw Wmo.....	13
6.	Wachttijden	14
7.	Globaal beeld financiën.....	15
8.	Bijlage	16
	Toelichting op de voorzieningsvormen Jeugdwet.....	16
	Toelichting op de voorzieningsvormen wet maatschappelijke ondersteuning	17

1. Inleiding

Met deze rapportage informeert het college de gemeenteraad van Bunnik over de cijfermatige stand van zaken rond maatwerkvoorzieningen jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning in 2022. De rapportage is bedoeld om trends inzichtelijk te maken en informatie te verstrekken over het gebruikspatroon, afgezet tegen voorgaande jaren en/of cijfers van andere gemeenten.

In deze rapportage wordt een beeld geschetst van de stand van zaken van onder meer:

- het demografische en sociaaleconomische profiel van Bunnik
- het totaal aantal cliënten en voorzieningen voor jeugdhulp en Wmo
- het aantal cliënten gespecificeerd naar verschillende vormen van ondersteuning
- de wachtlijst bij het Centrum voor Elkaar
- globale ontwikkeling van de uitgaven aan maatwerkvoorzieningen

De rapportage gaat slecht zijdelings over financiën. Waar in deze rapportage bedragen genoemd worden is dat voor de algemene beeldvorming. Dat is een bewuste keuze. De financiële verantwoording gebeurt integraal via de reguliere p&c-cyclus.

De cijfers uit deze rapportage komen voor een belangrijk deel uit administratiepakket Zorgned, dat is gebaseerd op het berichtenverkeer met zorgaanbieders. De rapportage geeft de cijfermatige stand van zaken weer, voor zover bekend begin maart 2023. Bij de totstandkoming van de rapportage is dankbaar gebruik gemaakt van in ZOU-verband ontwikkelde dashboards. De wijze van registratie van de gegevens (categorie-indeling, eenduidige hantering van begrippen) behoeft op een aantal punten nog verbetering. Dat geldt zeker ook voor de duiding van cijfers. Daar wordt het komend jaar verder aan gewerkt, zowel regionaal als lokaal.

Bunnik is een kleine gemeente. Dat stelt beperkingen aan de mate waarin getalsmatige verschillen of ontwikkelingen als statistisch relevant kunnen worden beschouwd. Er is alleen al om die reden terughoudendheid geboden bij het leggen van oorzakelijke verbanden en het trekken van gemeentelijke beleidsconclusies. Daarnaast is het zo dat gemeenten landelijke wetgeving uitvoeren en slechts beperkt grip hebben op maatschappelijke en demografische trends. Dat is ook de reden dat veel van wat we zien in de Bunnikse cijfers, zich ook aftekent bij andere gemeenten.

2. Samenvatting

Doel en achtergrond van deze rapportage

Met deze rapportage informeert het college de gemeenteraad over de cijfermatige stand van zaken rond de maatwerkvoorzieningen jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. De rapportage geeft inzicht in de aantallen cliënten en voorzieningen in 2022, voor zover administratief verwerkt begin maart 2023. Basis is de in 2022 geleverde zorg. Deze rapportage is nadrukkelijk niet bedoeld als financiële verantwoording; dat gebeurt via de reguliere P&C-cyclus.

Algemeen sociaal profiel Bunnik

Bunnik wijkt qua leeftijdsverdeling Bunnik niet erg af van de rest van Nederland, hoewel er in Bunnik net iets meer jongeren én ouderen wonen dan gemiddeld elders. Op sociaaleconomische punten (zoals welvaart, opleidingsniveau en arbeidsmarkt-deelname) scoort Bunnik hoog.

Jeugdhulp

In onderstaand overzicht wordt het aantal cliënten en maatwerkvoorzieningen van de afgelopen jaren weergegeven. Als er naar het aantal cliënten met een jeugdvoorziening wordt gekeken, is in de afgelopen jaren een continue lichte toename te zien. In 2022 is wel sprake van een lager aantal voorzieningen.

	2020	2021	2022
Cliënten jeugd	463	477	486
Voorzieningen	925	1.050	918

Het percentage jeugdigen onder de 18 jaar dat gebruik maakt van een maatwerkvoorziening in Bunnik was in 2022 12,8 % (2021: 11,9 %). Het is daarmee kleiner dan gemiddeld in de vijf ZOU-gemeenten. De in- en uitstroom van cliënten schommelt de afgelopen drie jaar op een redelijk constant niveau.

Onderstaande tabel laat zien dat de totale uitgaven voor de maatwerkvoorzieningen jeugd (de lasten) in 2022 lager zijn dan vorig jaar. Genoemd bedrag voor 2022 is overigens nog niet de eindstand, want zorgaanbieders kunnen in 2023 nog declaraties over 2022 indienen.

Maatwerk Jeugd	2020	2021	2022
Uitgaven	€ 3.087.789	€ 3.373.730	€ 2.917.552

Ook verdient in dit verband vermelding, dat het budget (de baten) dat Bunnik via het gemeentefonds van het Rijk heeft gekregen voor 2022 verlaagd was ten opzichte van 2021. Dit in verband met de wijziging van het wettelijk woonplaatsbeginsel. Per saldo zal daarom sprake zijn van een tekort op de begroting. Financiële tekorten bij de jeugdhulp is overigens een verschijnsel dat zich bij veel gemeenten voordoet.

Maatschappelijke ondersteuning

Het aantal Wmo cliënten is in 2022 ten opzichte van 2021 gestegen maar nog wel iets lager dan in 2020. Wel is het totaal aantal voorzieningen toegenomen.

	2020	2021	2022
Cliënten Wmo	844	793	831
Voorzieningen	1.887	2.086	2.196

Tussen het gebruik van de verschillende soorten maatwerkvoorzieningen hebben zich verschuivingen voorgedaan. Een getalsmatig belangrijke maatwerkvoorziening is huishoudelijke ondersteuning. Ook het afgelopen jaar nam het aantal cliënten met deze voorziening in Bunnik weer flink toe.

Onderstaande tabel laat zien dat de totale uitgaven voor de maatwerkvoorzieningen Wmo (de lasten) in 2022 hoger zijn dan vorig jaar. De stijgende uitgaven Wmo hebben met name te maken met de toename van het aantal cliënten met huishoudelijke ondersteuning. De verwachting is dat de aangekondigde wettelijke afschaffing van het abonnementstarief (vanaf 2025) juist bij deze voorziening tot vermindering gaat leiden.

Maatwerk Wmo	2020	2021	2022
Uitgaven	€ 2.047.719	€ 2.099.990	€ 2.130.506

Wachttijden in het Centrum voor Elkaar

Voor cliënten was in 2022 helaas net als in de rest van Nederland sprake van toegenomen wachttijden. Bij het Centrum voor elkaar is de doorlooptijd tussen aanvraag en beschikking in vergelijking met twee jaar terug verdriedubbeld (21, 5 kalenderdagen). Dat is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de personeelsproblematiek in het CvE. Genoemd cijfer is een gemiddelde; in individuele gevallen kan de wachttijd aanzienlijk hoger zijn. Ook hebben cliënten, nadat de beschikking is afgegeven, soms ook te maken met wachttijden bij aanbieders. De toename van wachttijden (ook bijvoorbeeld voor huishoudelijke ondersteuning) is een landelijk verschijnsel.

3. Algemeen profiel Sociaal Domein Bunnik

3.1 Demografie

Sociale problematiek en de gemeentelijke inspanningen om die te verminderen vinden niet plaats in een vacuüm. Het sociaal domein van gemeente Bunnik wordt voor een belangrijk deel bepaald door demografische factoren. Hieronder als achtergrond-perspectief een overzicht met demografische 'scores' van Bunnik, afgezet tegen Nederland als geheel¹.

<u>Demografie</u>	Gem.	NL
<u>Aantal naar achtergrond</u>	15.590	17.591.170
<u>Percentage bevolking 17 jaar en jonger</u>	21,9	18,7
<u>Percentage bevolking 65 jaar en ouder</u>	22,4	20,0

Hieruit blijkt dat qua leeftijdsverdeling Bunnik niet erg afwijkt van de rest van Nederland, hoewel er in Bunnik net iets meer jongeren én iets meer ouderen wonen dan gemiddeld elders.

3.2 Sociaal-economische factoren

Voor een breed beeld van het lokale sociaal domein, is ook de sociaaleconomische situatie van de inwoners van Bunnik van belang. Hieronder wordt die in enkele belangrijke kengetallen afgezet tegen het gemiddelde van Nederland.

<u>Arbeid & Inkomen</u>	Gem.	NL
<u>Percentage 15 t/m 64 jarigen met inkomsten uit arbeid</u>	73,2	67,6
<u>Percentage 15 t/m 64 jarigen niet-werkende werkzoekenden</u>	2,7	5,5
<u>Percentage 15 t/m 64 jarigen met bijstandsuitkering</u>	1,5	3,9

Hieruit spreekt voor Bunnik een positief beeld; er zijn relatief veel werkenden en weinig bijstandsontvangers.

Dat positieve beeld komt ook naar voren uit de zogen. SES-WOA score ². Dat is een gecombineerde score (op basis van gegevens over elk huishouden) van de sociaal economische status: welvaart, opleidingsniveau en arbeidsmarkt-deelname. Bunnik zit in de hoogste van de zes categorieën die worden onderscheiden. Overigens is er, anders dan misschien wordt verwacht, volgens landelijk

¹ Dit staatje (en ook het volgende over arbeid en inkomen) komt uit KIS Wijkmonitor, 2022.

² CBS. De laatst berekende score dateert van 2019.

onderzoek bij bijvoorbeeld het gebruik van jeugdhulp geen één-op-één relatie met dit soort maatschappelijke indicatoren.³

³ Zie: 'Landelijke Jeugdmonitor: Leefsituatie jeugd en jeugdhulpgebruik' (CBS-publicatie 17-12-2021). Daarin wordt gesproken over 'de beperkte samenhang van de maatschappelijke indicatoren met het jeugdhulpgebruik op gemeenteniveau'.

4. Maatwerkvoorzieningen Jeugd

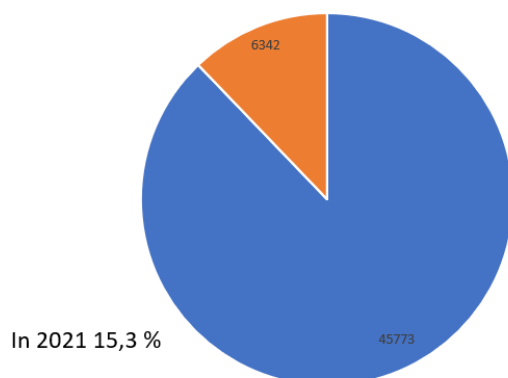
4.1 Algemeen profiel lokale jeugd

Bunnik heeft een iets hoger aantal jongeren (< 19 j.) dan gemiddeld in Nederland. Kijkend naar statistische gegevens over onderwijs, participatie, gezondheid ⁴ valt Bunnik op veel punten positief op ten opzichte van het gemiddelde van Nederland: voortijdig schoolverlaters, huishoudens met schulden, kinderen in uitkeringsgezinnen, schoolverzuim en meldingen kindermisbruik.

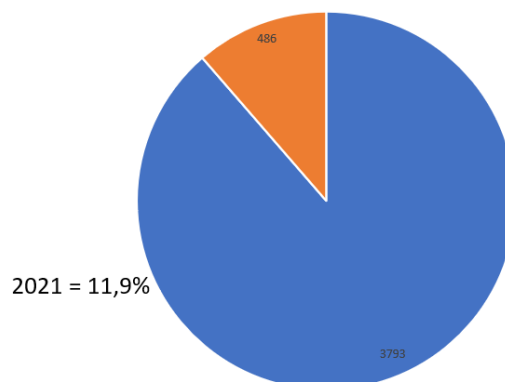
4.2 Percentage jongeren met jeugdhulp

In onderstaande tabellen wordt het aandeel van jeugdhulp onder jeugdigen (< 18 jaar) afgezet tegen de totale populatie van jongeren. Dat gebeurt respectievelijk voor de gehele regio ZOU en voor Bunnik afzonderlijk.

Aandeel Jeugdhulp onder Jeugdigen Regio ZOU - 13,9 %
2022

% jeugdigen met Jeugdhulp Bunnik 2022 = 12,8%

Uit de grafiek links blijkt dat regionaal (ZOU) het gebruik van maatwerkvoorzieningen Jeugd in 2022 iets is gedaald ten opzichte van 2021. In Bunnik (grafiek rechts) is dit cijfer in 2022 weliswaar iets gestegen maar nog steeds onder het regionaal gemiddelde.

4.3 Gebruik jeugdhulp 2020-2022

Net als voorgaande jaren werd ook 2022 getypeerd door een voortdurende landelijke discussie over de ontoereikendheid van de rijksmiddelen voor jeugdhulp door gemeenten. Voor de gemeente Bunnik bestaan de kosten voor jeugdhulp uit verschillende onderdelen. Belangrijke kostendragers zijn het aantal cliënten en maatwerkvoorzieningen, zowel zorg in natura (ZIN) als persoonsgebonden budgetten (pgb's).

Onderstaande tabel geeft het huidige aantal cliënten en uitstaande voorzieningen jeugdhulp weer. Deze zijn gespecificeerd volgens de indeling van de landelijke productcategorieën. Het verschil tussen 'het aantal voorzieningen' en 'het aantal cliënten' is dat één cliënt meerdere voorzieningen en beschikkingen kan hebben. Het aantal voorzieningen is het totaal aantal afgegeven beschikkingen per categorie. De aantallen zijn inclusief de verstrekkingen in de vorm van een persoonsgebonden budget.

⁴ Zie onder meer waarstaatjegemeente.nl

	Voorziening	Clënten	Voorziening	Clënten	Voorziening	Clënten
<u>Voorzieningssoort / groep</u>	2020		2021		2022	
AMBULANT	250	141	249	175	298	195
CRISISHULP	0	0	8	3	1	1
DYSLEXIE	71	54	79	54	78	57
VERBLIJF	44	29	40	29	14	13
JEUGD GGZ	483	362	527	364	486	370
LTA / LANDELIJK INGEKOCHTE HULP	22	17	24	18	19	15
SAVE	55	33	37	20	22	18
totalen (voorzieningen/unieke cliënten)	925	463	1050	477	918	486

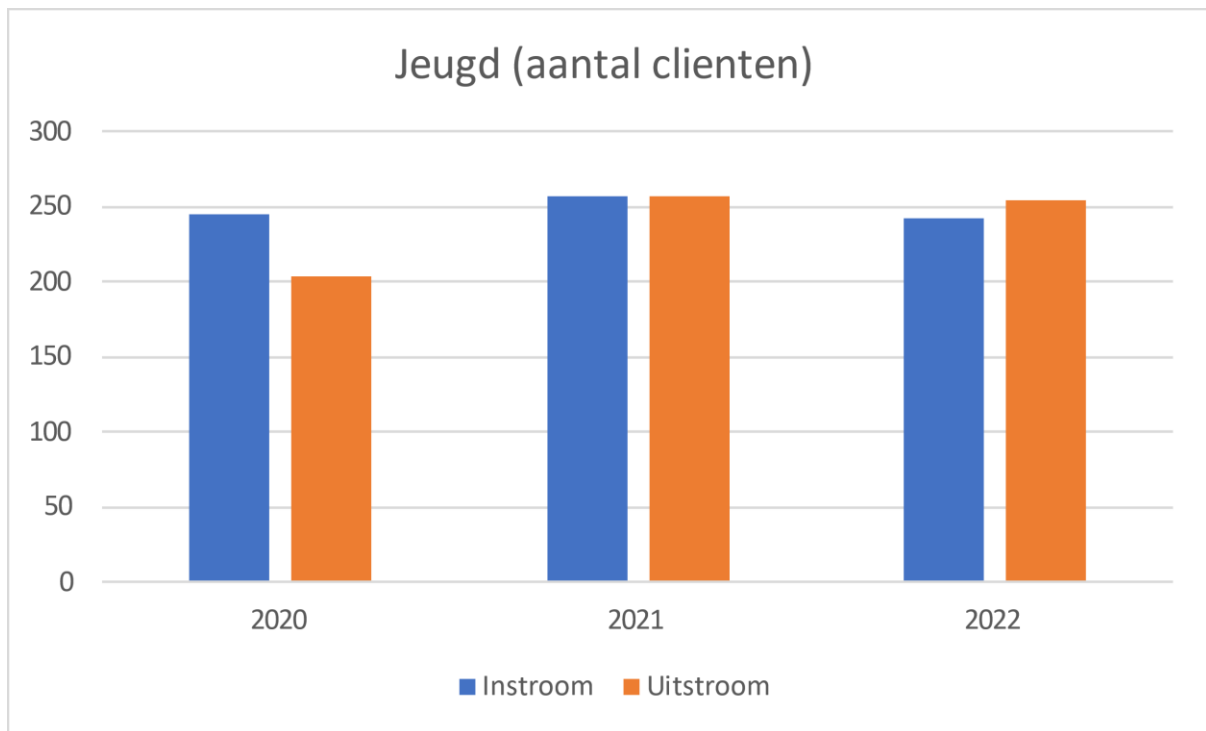
Opvallende zaken:

- Het totaal aantal cliënten vertoont een licht stijgende trend. Het aantal voorzieningen is lager dan dat in 2021. Landelijk is sprake van een trend van toenemend jeugdzorggebruik. Dat zien we ook in Bunnik. Dat het aantal cliënten stijgt zou te maken kunnen hebben met het feit dat jongeren in toenemende mate schoolstress en prestatiedruk ervaren. Een deel van hen kan hierdoor (tijdelijk) niet naar school, zoals ook blijkt uit een groeiend aantal verzuimmeldingen en thuiszitters en uit regionaal onderzoek van de GGD naar het effect dat coronamaatregelen nog steeds heeft op het welbevinden van jongeren (die cijfers vallen buiten het beslag van deze rapportage).
- Er is sprake van een stijging van ambulante jeugdzorg. Zowel in cliënten als voorzieningen. Hoewel dit niet hard is aan te tonen, zou dit een gevolg kunnen zijn van het beleid om jeugdhulp 'zo thuis mogelijk' aan te bieden, ook wel aangeduid als 'ambulantisering'.
- Dyslexie blijft opvallend hoog. Dat is ook landelijk een bekend verschijnsel in gemeenten/wijken met relatief veel bewoners met een hoge Sociaaleconomische status.
- Net als de stijging van de ambulante jeugdzorg sluit de vermindering van verblijf aan op het beleid van 'zo thuis mogelijk'. Die vermindering hangt ook samen met wijziging van het wettelijke woonplaatsbeginsel. Hierdoor zijn in Bunnik 14 cliënten uit verblijf weggevallen (en 5 zijn ingestroomd).
- 'Jeugd-GGZ' is getalsmatig de grootste categorie. Hier is niet echt een stijgende of dalende trend waarneembaar.
- Het aantal (jeugdbeschermings-)trajecten bij SAVE daalt reeds enige jaren. Deze trend tekent zich overigens landelijk af en heeft zich ook in 2022 voortgezet. Dit heeft deels te maken met de geleidelijke overdracht van preventieve jeugdbeschermingstaken naar het CvE maar deels misschien ook met de crisis in de jeugdbescherming; wachtlijsten en personeelstekorten zorgen er wellicht voor dat kinderrechters minder maatregelen opleggen.

4.4 Instroom en uitstroom jeugdccliënten

Het aantal cliënten en het aantal voorzieningen in een jaar worden bepaald door enerzijds de aanwas van nieuwe cliënten en/of voorzieningen gevallen en anderzijds die gevallen waarin niet langer een beroep wordt gedaan op de gemeente. Onderstaande figuur toont het aantal cliënten dat in 2022 is gestart met een voorziening (instroom) en het aantal cliënten dat is gestopt met een voorziening (uitstroom). Hierbij zijn de instroom en uitstroom als volgt gedefinieerd:

- Instroom: Cliënt krijgt een bepaalde voorziening voor het eerst (cliënt kan voor een andere voorziening al eerder ingestroomd zijn).
- Uitstroom: De voorziening is beëindigd en niet verlengd (maar de cliënt kan dus voor een andere voorziening nog wel in het overzicht voorkomen).

Als naar de in- en uitstroom van door de jaren heen wordt gekeken is te zien dat de cijfers een stabiel beeld geven. De uitstroom in 2022 ligt iets hoger dan de instroom. Dat kan te maken hebben met de wijziging van het woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022.

4.5 Leeftijdsopbouw Jeugd

Onderstaande tabel geeft de leeftijdsopbouw van Bunnikse cliënten jeugdhulp aan over de afgelopen drie jaar.

Leeftijdsopbouw	2020	2021	2022
0 t/m 5	10	17	23
6 t/m 11	112	140	172
12 t/m 15	145	135	133
16 t/m 17	59	76	84
18 t/m 21	108	76	33
22 t/m 23	4	1	0

De meeste cijfers lijken terug te voeren op de algemene ontwikkeling van het aantal cliënten of op natuurlijke fluctuaties die zich van jaar tot jaar voordoen. Opvallend is de afname van het aantal jongeren met jeugdhulp ouder dan 18 jaar. Dit wordt ook niet gecompenseerd door een stijging van het aantal Wmo-voorzieningen in de leeftijdscategorie ouder dan 18. Het is moeilijk om hier een sluitende verklaring voor te vinden. Vermoedelijk spelen meerdere van de volgende factoren een rol: het veranderde woonplaatsbeginsel waardoor een aantal 18+ onder een andere woonplaats zijn gaan vallen; jeugdigen die zijn overgegaan naar de Ziekttekostenverzekeringswet; een toevallige fluctuatie.

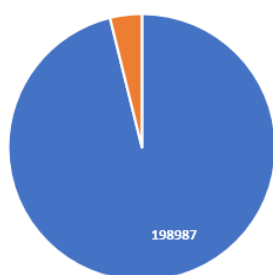
5. Maatwerkvoorzieningen Wmo

5.1 Algemeen profiel Bunnik

Bunnik kent een iets hoger percentage 65-plussers dan gemiddeld in Nederland. Kijkend naar andere statistische gegevens⁵ valt Bunnik op veel punten positief op ten opzichte van het gemiddelde van Nederland: een hogere levensverwachting, meer inwoners met betaald werk, hoger percentage zelfstandig wonende ouderen, lagere score op eenzaamheid.

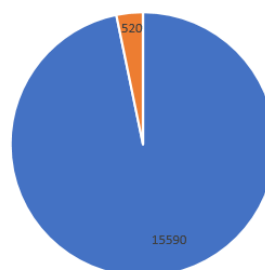
5.2 Percentage inwoners met Wmo

Inwoners Regio ZOU met WMO ten opzichte van totaal - 4 %

In 2021 3,9 %

% inwoners Bunnik met WMO 2022 = 3,3%

2021 = 3%

Uit de grafiek links blijkt dat regionaal (ZOU) het gebruik van maatwerkvoorzieningen Wmo in 2022 iets is gestegen ten opzichte van 2021. In Bunnik (grafiek rechts) is het percentage inwoners met een Wmo-voorziening in 2022 iets meer gestegen maar nog steeds onder het regionaal gemiddelde.

5.3 Gebruik maatschappelijke ondersteuning 2020 t/m 2022

Onderstaande tabel geeft het huidige aantal cliënten en uitstaande voorzieningen Wmo weer. Deze zijn gespecificeerd volgens de indeling van de landelijke productcategorieën. Het verschil tussen 'het aantal voorzieningen' en 'het aantal cliënten' is dat één cliënt meerdere voorzieningen en beschikkingen kan hebben. Het aantal voorzieningen is het totaal aantal afgegeven beschikkingen per categorie. De aantallen zijn inclusief de verstrekkingen in de vorm van een persoonsgebonden budget.

⁵ Zie waarstaatjegemeente.nl

	Voorziening	Clënten	Voorziening	Clënten	Voorziening	Clënten
Voorzieningssoort	2020		2021		2022	
Rolstoelen	159	113	137	98	139	97
WMO Huishoudelijke hulp	484	372	581	382	828	428
WMO Vervoer	583	496	526	437	490	411
WMO Woonvoorziening	283	151	291	149	294	150
WMO-R Begeleiding	184	111	287	116	225	126
WMO-R Dagbesteding	115	85	147	73	108	69
WMO-R Vervoer	79	61	111	54	72	47
Totalen (voorzieningen/cliënten)	1887	844	2086	793	2161	831

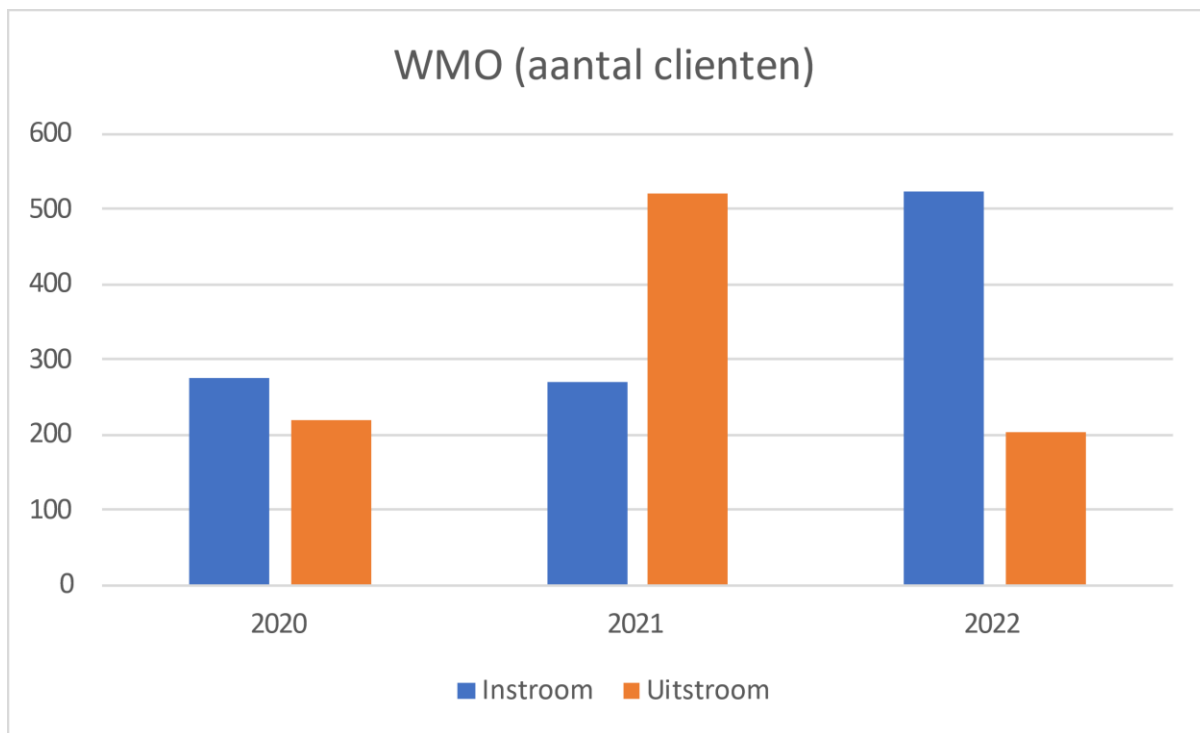
Opvallende zaken:

- Het aantal cliënten Wmo fluctueert weinig. Het is in 2022 weliswaar hoger dan in 2021 maar tegelijkertijd wel lager dan in 2020.
- Ondanks de wachtlijst bij nagenoeg de meeste zorgaanbieders, is het aantal cliënten huishoudelijke hulp in 2022 ten opzichte van vorig jaar flink gestegen. We zien in Bunnik sinds 2019 (invoering van het 'abonnementstarief') een stijging. Bij het invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor huishoudelijke ondersteuning vanaf 2025 zal deze instroom fors verminderen, zo is de verwachting.
- Het opvallend hoge aantal voorzieningen huishoudelijke hulp in 2022 is een registratie- effect (overgang nieuwe contracten).
- De zogenaamde wrv-voorzieningen (rollen, wonen, vervoer) zijn licht afgenomen ten opzichte van vorige jaren.
- Het aantal cliënten Wmo-vervoer met diverse mobiliteitsoplossingen van regiotaxi tot scootmobiel is gedaald. Voor wat betreft de regiotaxi is hiervoor geen verklaring. Wellicht zijn veel ouderen nog beducht de regiotaxi te nemen vanwege eerdere ervaringen met corona.
- De stijging van het aantal cliënten met begeleiding heeft zich ook in 2022 voortgezet.
- Het aantal cliënten dagbesteding is na corona verder afgenomen. In lijn daarmee is ook het Wmo-R-vervoer (vervoer van en naar dagbesteding) verminderd.
- Het aantal verstrekt hulpmiddelen is in zijn totaliteit licht gedaald naar verwachting vanwege het meer stringent toetsen of aanvragen niet vallen onder de Wet Langdurige Zorg (voorliggende voorziening).

5.4 Instroom en uitstroom maatschappelijke ondersteuning

Het aantal cliënten en het aantal voorzieningen in een jaar worden bepaald door enerzijds de aanwas van nieuwe cliënten en/of voorzieningen gevallen en anderzijds die gevallen waarin niet langer een beroep wordt gedaan op de gemeente. Onderstaande figuur toont het aantal cliënten dat in 2022 is gestart met een voorziening (instroom) en het aantal cliënten dat is gestopt met een voorziening (uitstroom). Hierbij zijn de instroom en uitstroom als volgt gedefinieerd:

- Instroom: Cliënt krijgt een bepaalde voorziening voor het eerst (cliënt kan voor een andere voorziening al eerder ingestroomd zijn).
- Uitstroom: De voorziening is beëindigd en niet verlengd (maar de cliënt kan dus voor een andere voorziening nog wel in het overzicht voorkomen).

In deze figuur valt vooral de hoge uitstroom 2021 (en navenant hoge instroom 2022) op. Dat hangt samen met een registratie-effect in verband met overgang naar nieuwe contracten. Per saldo compenseren beide stijgingen elkaar.

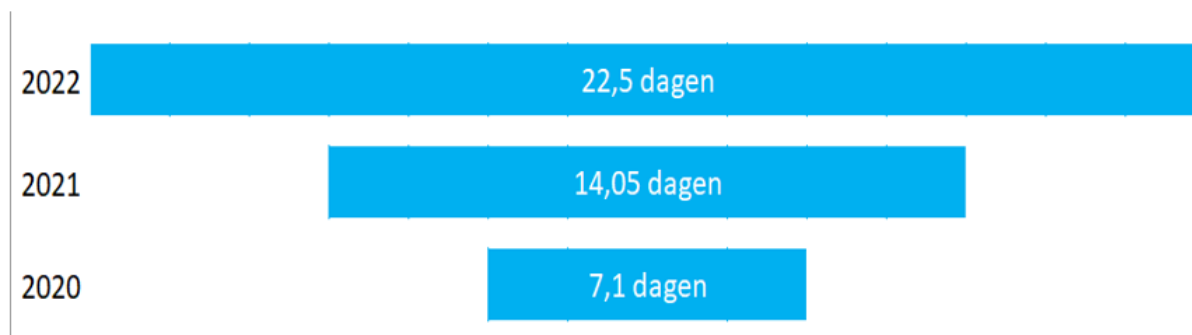
5.5 Leeftijdsopbouw Wmo

Onderstaande tabel geeft de leeftijdsopbouw van Bunnikse Wmo-cliënten aan over de afgelopen drie jaar. Niet verbazingwekkend is dat verreweg de grootste groep bestaat uit mensen ouder dan 67 jaar.

WMO	2020	2021	2022
18 t/m 21	4	9	9
22 t/m 23	5	2	2
24 t/m 45	46	52	61
46 t/m 67	92	85	98
68 t/m 79	82	82	109
80 t/m 89	160	163	180
90+	83	74	61

6. Wachttijden

Gemiddelde doorlooptijd van aanvraag tot beschikking

Jeugd en WMO, inclusief Verzoeken om Toewijzing door derde partijen

Toelichting:

- Bovenstaande cijfers geven een groei aan van de gemiddelde doorlooptijd van aanvraag tot beschikking in het Centrum voor Elkaar. Met nadruk zij vermeld, dat vooral de meerjarige trend uit deze cijfers van belang is en niet zozeer de nominale doorlooptijd (weergegeven in kalenderdagen). De toename is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de personeelsproblematiek in het CvE.
- De nominale doorlooptijd verschilt sterk van cliënt tot cliënt en de gemiddelden geven een te rooskleurig beeld. Zo wordt een niet-onaanzienlijk deel van de Jeugdccliënten (m.n. door huisartsen) direct verwezen naar zorgdienstverleners. Dan bestaat de eerste melding bij het CvE uit een uitgebreid 'verzoek om toewijzing', die dan, zonder nader klantcontact, administratief kan worden afgehandeld (afgifte beschikking). Die 'toewijzing door derden' brengt de gemiddelde doorlooptijd voor m.n. cliënten Jeugd flink omlaag.⁶
- Naast de doorlooptijd die gemoeid is met de afgifte van een beschikking door het CvE, hebben cliënten in een aantal gevallen aansluitend te maken met wachttijden bij aanbieders (ook bijvoorbeeld voor huishoudelijke ondersteuning). Net als het CvE zijn ook aanbieders in 2022 in toenemende mate geconfronteerd met personele wisselingen en tekorten. De consultants van het CvE bespreken met de gezinnen wat er tijdens de overbruggingsperiode ingezet kan worden. Bijvoorbeeld de POH-Jeugd, of informele ondersteuning van een vrijwilliger of kennis.

⁶ Op basis van onderliggende cijfers valt te berekenen, dat de gemiddelde doorlooptijd in 2022 voor Jeugdccliënten die niet via een verzoek om toewijzing een beschikking kregen uitkomt op 59 dagen.

7. Globaal beeld financiën

Onderstaande cijfers geven een globaal beeld van de ontwikkelingen van de uitgaven aan maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo. Definitieve cijfers staan in de Jaarrekening 2022.

In de Jaarrekening worden de uitgaven aan maatwerkvoorzieningen ook afgezet tegen de in de begroting 2022 opgenomen bedragen. Dat zal met name op het punt van Jeugdhulp een minder positief beeld geven dan onderstaande cijfers op het eerste gezicht doen vermoeden. Mede in verband met de wijziging van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdhulp, was het budget dat Bunnik voor 2022 vanuit het gemeentefonds kreeg (en het mede daarop gebaseerde bedrag in de Begroting) namelijk aanzienlijk lager dan voorgaande jaren. Bovendien is sprake van een toename van het aantal jeugdigen in zorg.

De stijgende uitgaven Wmo hebben met name te maken met de toename van het aantal cliënten met huishoudelijke ondersteuning.

Maatwerk Jeugd	2020	2021	2022
Uitgaven	€ 3.087.789	€ 3.373.730	€ 2.917.552

Maatwerk Wmo	2020	2021	2022
Uitgaven	€ 2.047.719	€ 2.099.990	€ 2.130.506

8. Bijlage

Toelichting op de voorzieningsvormen Jeugdwet

Jeugdhulp Ambulant

Het doel van de Jeugdwet (en van het lokale en regionale beleid) is o.a. om hulp dichtbij de thuissituatie van een jeugdige plaats te laten vinden. Ambulante jeugdhulp speelt hierin een rol, omdat dit zorg is die in de nabije omgeving of in de thuissituatie van de jeugdige plaatsvindt. Hierbij kan er gedacht worden aan ondersteuning bij de opvoeding, hulp voor de jeugdige bij het leren omgaan met zijn/haar problematiek of aanleren van nieuwe vaardigheden op locatie van de aanbieder in groepsverband.

Jeugdhulp Crisis

Het kan voorkomen dat een jeugdige in een zodanige onveilige (thuis)situatie terecht komt of dreigt te komen (dit kan zijn door factoren in de thuissituatie en/of door kind eigen factoren) dat er acute hulp nodig was. In die gevallen wordt er een voorziening uit deze categorie ingezet. Dit is een categorie die zeer moeilijk te voorspellen is, maar wel hoge kosten met zich meebrengt. De inzet van deze hulp is zeer intensief en vraagt om specialistisch geschoolde hulpverleners.

Jeugdhulp Verblijf

Binnen deze categorie valt verblijf met en zonder behandeling. Een voorbeeld van verblijf zonder behandeling is pleegzorg of plaatsing in een gezinshuis. In de ZOU-regio is in 2021 een contract gesloten met vijf samenwerkende zorgaanbieders voor deze verblijfszorg zonder behandeling. Onder de categorie mét behandeling vallen de zogenoemde Essentiële Functies (deze vallen vanaf 2020 geheel onder YEPH: Youké, Pluryn en 's Heeren Loo). Dan gaat het om verblijf voor jeugdigen die zeer specialistische zorg nodig hebben, waarbij in een aantal gevallen zowel zorg, onderwijs als wonen onder het aanbod vallen (de drie milieu voorzieningen). De Gesloten Jeugdzorg valt hier ook onder. Voor deze laatstgenoemde vorm van jeugdzorg is een machtiging van de kinderrechter nodig.

Jeugd ggz

Gemeenten zorgen voor de kwaliteit, toegang en beschikbaarheid van hulp aan jongeren met psychische problemen en stoornissen. Ook ggz-zorg door jeugdartsen in een ziekenhuis of behandelcentrum valt onder de Jeugdwet. Bijvoorbeeld diagnostiek en behandeling van ADHD, eetstoornissen, autisme en depressie. Onder de jeugd ggz valt o.a. diagnostiek, behandeling van een bepaalde psychische of psychiatrische aandoening, begeleiding van ouders en medicatiecontrole.

Landelijk Ingekochte Zorg

Naast de regionaal ingekochte zorg is er nog een categorie zorg die landelijk is ingekocht. De afkorting die hier vaak voor wordt gebruikt is LTA. Hieronder valt zorg die zeer specialistisch en alleen op landelijke schaal geleverd kan worden. Te denken valt aan opvang voor slachtoffers van loverboys en behandeling voor anorexia. Deze zorg wordt op landelijk niveau door de VNG ingekocht.

SAVE (Jeugdbescherming)

Dit wordt bekostigd vanuit een (boven)regionale subsidie. Vanuit de Jeugdwet is het verplicht om deze voorziening te bieden. Deze voorzieningen worden ingezet bij gezinnen waar naast problematiek op het gebied van de jeugdige of ouders en/of verzorgers, er ook sprake is van onveiligheid. De inzet kan eerst vanuit het vrijwillig kader (activiteiten in het preventief justitieel kader) ingezet worden. Indien dit de onveiligheid niet wegneemt, kan de inzet vanuit een gedwongen kader (jeugdbescherming) ingezet worden. Voor inzet vanuit het gedwongen kader moet de kinderrechter toestemming geven. De Jeugdreclassering kan worden ingezet op verzoek van de Raad

voor de Kinderbescherming, in afwachting van de strafzitting of na overleg met de Officier van Justitie. Ook de kinderrechter kan een jeugdreclasseringsmaatregel opleggen.

Toelichting op de voorzieningsvormen Wet maatschappelijke ondersteuning

Rolstoelen

Onder deze categorie vallen rolstoelen, elektrische aandrijvingen bijvoorbeeld ter ondersteuning van het duwen, tilliften, douche- en toiletstoelen.

Hulp bij het huishouden

Als voorliggende en algemeen gebruikelijke voorzieningen niet leidt tot een oplossing van het probleem wordt een maatwerk voorziening hulp bij het huishouden ingezet. Huishoudelijke hulp is bijvoorbeeld hulp bij het schoonmaken, opruimen of de (af)was doen. Doel: het schoonmaken van leefruimten, zodat het schoon en leefbaar is en het doen van de was.

Vervoer

Een Wmo-vervoersvoorziening is voor inwoners die hun eigen vervoer niet meer zelfstandig of met hulp van familie of vrienden kunnen organiseren. Een vervoersvoorziening is een maatwerkvoorziening die tot voldoende mobiliteit moet leiden om zo veel mogelijk te kunnen participeren in de samenleving. Er zijn daarom vele vormen van vervoersvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld een scootmobiel, driewielfiets, regiotaxipas, kilometervergoeding, etc.

Woonvoorziening

Woonvoorzieningen zijn bedoeld om de bereikbaarheid, toegang en het gebruik van de woning te verbeteren. Een woonvoorziening kan een hulpmiddel zijn voor de woning, zoals een toiletstoel of een tillift. Of een vaste aanpassing, zoals een verbouwing van de douche of een traplift.

R-Begeleiding (individueel)

Begeleiding richt op het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van het individu, zodat die zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven. Het Centrum voor Elkaar (CvE) beoordeelt elke aanvraag op de situatie van de cliënt om te bepalen welke vorm van begeleiding in een specifieke casus aan de orde is. De doelgroep voor reguliere begeleiding zijn cliënten met psychische- en psychosociale klachten, ernstige gedragsproblematiek, niet aangeboren hersenletsel (NAH), een psychiatrische aandoening of beperking, psychogeriatrische aandoening/beperking, verstandelijke beperking, lichamelijke of zintuiglijke beperking, of een combinatie daarvan.

R-Dagbesteding (groep)

Deze vorm van begeleiding richt zich op een groep van cliënten die, onder toezicht van een professionele hulpverlener, gelijktijdig worden begeleid gebeurt. Door inzet van dit product wordt de zorg thuis lichter en kan iemand langer thuis blijven wonen. De doelgroep is grofweg gelijk aan die van individuele begeleiding (zie hierboven)

R-vervoer

Onder vervoersdiensten valt mobiliteitsvoorzieningen voor dagbesteding en eventueel begeleiding (vaak vervoer met begeleiding en/of met rolstoel).